

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง

พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.
๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓
มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยหาก
ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลหรือมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่าง ไม่
ร้ายแรงหรือมีมูลเพียงพอที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ
พิจารณาสั่งการไปภายในอำนาจโดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ถ้าจะต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก็ให้ดำเนินการตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการสืบสวนข้อเท็จจริงที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ การสืบสวนข้อเท็จจริง หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งผู้มีหน้าที่
สืบสวนข้อเท็จจริงได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำนั้น
ว่าเกิดขึ้นจากการกระทำของข้าราชการตำรวจผู้ใดหรือข้าราชการตำรวจผู้ซึ่งมีเหตุอันสมควรสงสัยหรือถูกร้องเรียน
หรือถูกกล่าวโทษว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ประการใด

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับข้อ ๒ กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้แก่

(๑) ผู้บังคับบัญชามีเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิด
วินัย

(๒) มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดย
ผู้ร้องเรียนนั้นได้แจ้งชื่อและที่อยู่ของตนเองเป็นที่แน่นอน พร้อมทั้งระบุพฤติการณ์แห่งกรณีที่ถูกกล่าวหาว่า
ข้าราชการตำรวจกระทำความผิดวินัยนั้น

(๓) ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบว่ามีข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำผิดวินัย

(๔) มีบัตรสนเท่ห์กล่าวโทษว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยตามปกติการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการตำรวจว่ากระทำผิดวินัยในลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ห้ามมิให้รับฟังเว้นแต่บัตรสนเท่ห์นั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐานกรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสาร ซึ่งแนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๕) กรณีปรากฏเป็นข่าวในสื่อสารมวลชนใด ๆ ว่า ข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย ตามปกติหากไม่มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือกล่าวโทษห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่ข่าวในสื่อมวลชนนั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน กรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารซึ่งแนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๖) กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาหรือเจตารวจเห็นควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๕ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๔ เกิดขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาดังแต่ระดับสารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือเจตารวจดำเนินการสืบสวนด้วยตนเอง หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือจะสั่งให้ผู้อื่นผู้ใดทำการสืบสวนหรืออาจส่งประเด็นไปให้เจ้าพนักงานอื่นช่วยสืบสวนก็ได้

กรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาหรือกล่าวโทษหรือมีเหตุอันควรสงสัยโดยปกติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดของข้าราชการตำรวจผู้นั้นพิจารณาดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง เว้นแต่เรื่องที่ร้องเรียนกล่าวหาหรือกล่าวโทษ หรือสงสัยนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือเป็นที่สนใจของประชาชน หรือเป็นกรณีที่ทุจริตเกี่ยวกับเงินจำนวนมาก ให้อยู่ในดุลพินิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะสั่งให้สำนักงานเจตารวจหรือส่วนราชการใดหรือผู้ใดดำเนินการสืบสวนก็ได้

ข้อ ๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดดำเนินการสืบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไปแล้ว ห้ามมิให้สั่งให้สืบสวนในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

ในกรณีที่มีการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยหน่วยอื่นซึ่งมิใช่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา และปรากฏว่าในเรื่องเดียวกันนั้นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรงได้สั่งการให้ดำเนินการสืบสวนเรื่องนั้นอยู่ด้วยในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจที่ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรงงดการสืบสวนนั้นแล้วเสนอผู้แต่งตั้งเพื่อส่งเรื่องเพื่อดำเนินการไปแล้วให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรงเพื่อรวมเรื่องพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๗ กรณีผู้ร้องเรียนหรือส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาตามข้อ ๔ (๒) และ (๓) ให้ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องดังกล่าวแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทราบทุกกรณีโดยมิชักช้า

หมวด ๒

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๘ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนยกเว้นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสืบสวนจะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สืบสวน
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สืบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกสืบสวน
- (๔) เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนกล่าวหา
- (๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าจะเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสืบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเฉพาะในกรณีที่คุณนั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๙ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวน ต้องมีตำแหน่งและยศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และนอกจากนั้น ถ้าเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ประธานกรรมการหรือผู้ทำการสืบสวนต้องมียศไม่ต่ำกว่าพันตำรวจตรี ถ้าเป็นราชการส่วนภูมิภาคต้องมียศไม่ต่ำกว่าร้อยตำรวจเอก

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสามคนประกอบด้วยข้าราชการตำรวจอย่างน้อยถึงหนึ่ง โดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการสืบสวนคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้นำข้อ ๑๒ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ มาใช้บังคับกับเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียน (ถ้ามี) เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) หรือชื่อและตำแหน่งของผู้สืบสวน ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สส.๑ ที่ ก.ตร. กำหนด

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ไม่กระทบถึงการที่ได้รับการแต่งตั้งหรือสั่งให้ทำการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๑ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ารู้ตัวผู้ถูกกล่าวหา แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนแล้ว

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาต่อประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่งไปด้วย

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนทราบ ส่วนประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนนอกจากส่งสำเนาคำสั่งให้แล้วให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาไปให้ด้วยและให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีความเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงหรือลดจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวน หรือเปลี่ยนผู้สืบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๘ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๓

หน้าที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่

(๑) สืบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดการสืบสวน

(๒) รวบรวมประวัติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสืบสวนไว้ทุกครั้ง

(๔) ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

ข้อ ๑๔ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการการสืบสวน นอกจากดำเนินการตามข้อ ๑๓ แล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสืบสวนเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสืบสวนต่อไป

(๒) การประชุมคณะกรรมการการสืบสวนตามข้อ ๑๘ และข้อ ๓๐ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด

(๓) การประชุมคณะกรรมการการสืบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

(๔) การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการการสืบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าตนเองมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและให้นำข้อ ๓๒ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

วิธีการสืบสวน

ข้อ ๑๖ การสืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ต้องดำเนินการตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) สืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดหกสิบวันแล้วยังไม่แล้วเสร็จ ให้ขออนุมัติขยายเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินหกสิบวันหากมีความจำเป็นจะขยายระยะเวลาสืบสวนออกไปเกินกว่าหกสิบวัน ให้เสนอขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง

(๒) ในการสืบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๓๕ (๒) ให้ดำเนินการสืบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดสามสิบวันแล้วยังสืบสวนไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินกว่าสามสิบวันหากมีความจำเป็นจะขยายระยะเวลาสืบสวนออกไปเกินกว่าสามสิบวัน ให้เสนอขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๑๗ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้บันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่นจะให้นำสำเนาหรือ พยานบุคคลอื่นมาสืบก็ได้

ข้อ ๑๘ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ ข้อกล่าวหาแล้วให้พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควร กล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้มีความเห็นควรขุดีเรื่อง แล้วทำรายงานการสืบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงาน การสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

ในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียก ผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด และให้สรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

การแจ้งตามวรรคสองให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ที่ ก.ตร. กำหนดโดยทำ เป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหา ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้ สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการ สืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงรับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และ สาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียน โดย ละเอียด จะทำการสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้สอบถาม ผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขียนคำชี้แจงภายในเวลาอันควรแต่อย่างช้าไม่เกิน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียน และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำ เพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว เมื่อ คณะกรรมการสืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่มารับทราบเรื่องที่ ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทาง ราชการหรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บ ไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วง พันสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อ่านการตั้งกล่าว แม้จะไม่ได้รับบันทึกตามแบบ สส.๒ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจง จากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียนแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะ ไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสืบสวนต่อไปตามควร แก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจง แก้ข้อกล่าวหาหรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหา ก่อนที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะเสนอสำนวนการสืบสวน ตามข้อ ๓๑ โดยมีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๑๕ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการ สืบสวนไม่น้อยกว่าสองคน จึงจะสืบสวนได้

ข้อ ๒๐ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยานให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้พยานทราบ ว่ากรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๑ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้คณะกรรมการสืบสวนหรือ ผู้สืบสวนทำการล่อลวง ชูเกียรติ ให้สัญญา หรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใดๆ

ข้อ ๒๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน เรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำมาในที่สืบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สืบสวน เว้นแต่ทนายความ หรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สืบสวนเพื่อ ประโยชน์แห่งการสืบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๓ หรือ แบบ สส.๔ ที่ ก.ตร. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะ ให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่ สืบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือ

ผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชุดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้กรรมการสืบสวนผู้ร่วมสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น และให้กรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้บุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้อถ้อยคำ หรือไม่มา หรือคิดตามพยานไม่ได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่สืบพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๓ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๑

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าการสืบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสืบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือไม่ใช้พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดการสืบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๓ (๓) และรายงานการสืบสวนข้อ ๓๑

ข้อ ๒๕ ในกรณีมีเหตุจำเป็น ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจะดำเนินการสืบสวนเองหรือจะส่งผู้ได้บังคับบัญชาที่เห็นสมควรทำการสืบสวนก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีฐานะเป็นผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ และให้นำข้อ ๑๓ (๔) ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นเป็นที่สงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่ากรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำความผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำ

การสืบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่ทำการสืบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วยให้ประธานกรรมการหรือ ผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควร แก่กรณีโดยเร็ว

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง แล้วเห็นว่า มีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สืบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสืบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องในสำนวนการสืบสวนเดิมมารวมในสำนวนการสืบสวนใหม่และให้บันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานนั้นมาจากสำนวนการสืบสวนเดิม

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวกับเรื่องที่สืบสวน ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องสืบสวนต่อไปก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๘ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๙ ในระหว่างสืบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการสืบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสืบสวนและเสนอสำนวนการสืบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๒๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตามข้อ ๒๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ด้วย

ในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาบางคนหรือทั้งหมดไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ในกรณีเช่นนี้ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับสำนวนการสืบสวนจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนและตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๒๖ ข้อ ๓๗ และ

ข้อ ๓๘ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณา
สั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำเนินการตามข้อ ๓๕ ต่อไป

หมวด ๕
การทำรายงานสืบสวน

ข้อ ๓๐ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้ว
ให้คณะกรรมการสืบสวนประชุมพิจารณาถ้อยคำหรือผู้สืบสวนพิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอ
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควร
ได้รับโทษสถานใด

(๓) การสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทําความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่ง
อยู่ด้วยหรือไม่

ข้อ ๓๑ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๐ แล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำรายงาน
การสืบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๕ ที่ ก.ตร. กำหนด เสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่ง
ให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวน โดยถือ
เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

รายงานการสืบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างไรบ้าง ในกรณีที่มิได้สืบสวนพยานหลักฐาน
ตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ ให้รายงานเหตุที่มิได้สืบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำ
รับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้าง
ข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนว่า การกระทําของผู้ถูกกล่าวหา มีมูล
ความผิดวินัยหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย
อย่างร้ายแรง ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด
ถ้าการสืบสวนเรื่องนั้นมีมูลอันเป็นการกระทําความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยก็ให้เสนอ
ความเห็นมาในคราวเดียวกัน

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ทำรายงานการสืบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวน การสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป และให้ถือว่า การสืบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๖

สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๑๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๘

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสืบสวนไม่ได้รับความจริงและความยุติธรรมอย่างไร การคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนขึ้นไปชั้นหนึ่ง การคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนหรือทราบเหตุแห่งการคัดค้าน ในการนี้ให้ผู้รับหนังสือคัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสืบสวนด้วย

การพิจารณาการคัดค้าน ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและให้พิจารณาสั่งการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากเห็นว่า การคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ กรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๑๕ และสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนเป็นผู้พิจารณาแทนหรือจะเป็นผู้พิจารณาเองก็ได้ กรณีคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนถ้าเห็นว่า การคัดค้านไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุดในการพิจารณาการคัดค้าน ให้แสดงผลในการพิจารณาสั่งการไว้ด้วยพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวมไว้ในสำนวนการสืบสวน

ในกรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือคัดค้าน ให้ถือว่าผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๑๕ หรือพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน แล้วแต่กรณี การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๒ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๘ วรรคสอง

ข้อ ๓๔ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนจำนวนไม่เกินหนึ่งคนเข้าร่วมฟังก็ได้ ทนายความหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังจะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

หมวด ๗

การพิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวน

ข้อ ๓๕ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับความเห็นและผลการสืบสวนข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการโดยเร็วที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องนั้น ๆ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘

(๒) สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมได้ หากปรากฏว่าการสืบสวนเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะพิจารณาสั่งการได้

(๓) สั่งยุติเรื่องถ้าเห็นว่าผลการสืบสวนไม่มีมูล

(๔) สั่งลงโทษไปภายในอำนาจ ในกรณีที่พยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๕ แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับโทษเกินอำนาจที่จะสั่งลงโทษได้ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

(๕) ดำเนินการไปภายในอำนาจหรือมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ในกรณีมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๖) ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำความผิดอาญา

กรณีที่สำนักงานจเรตำรวจเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนให้เสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

หมวด ๘

การสืบสวนที่มีขอบและบทพร้อม

ข้อ ๓๖ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน ไม่ถูกต้องตามข้อ ๕ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง

การแก้ไขตามวรรคหนึ่ง ไม่ทำให้การสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วเสียไป

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ (๒)

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ (๔) ข้อ ๑๕ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๕

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา และให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๘ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ ถ้าการสืบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้การสืบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๕

การนับระยะเวลา

ข้อ ๓๙ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น จนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๕ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗

ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๕ก ๑๔ ธ.ค.๒๕๔๗)

คำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่.../....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง.....

ด้วย.....(ชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวหา หรือบัตรสนเท่ห์)..... ได้ร้องเรียนหรือกล่าวหาว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....(ถ้ามี) เรื่องร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยย่อ หากมีเรื่องกล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง) ..... เหตุเกิดเมื่อ.....(ระบุวัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ).....

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน (หรือแต่งตั้งด้วยบุคคลโดยให้ระบุชื่อและตำแหน่งผู้สืบสวน) สืบสวนในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นประธานกรรมการ
๒. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการ
๓. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ดำเนินการสืบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ให้แล้วเสร็จ แล้วเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) เห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่มีการสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นและคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน) รายงานมาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....(ลายมือชื่อผู้ออกคำสั่ง).....
(.....)

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ :

๑. การระบุชื่อเรื่อง ให้ระบุเรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือเรื่องให้สืบสวนข้อเท็จจริง (แล้วแต่กรณี)
๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งปัจจุบัน และขณะเกิดเหตุ
๓. การระบุชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ให้ระบุ ยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง
๔. ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้
๕. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก หรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๘

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง... (ชื่อผู้ถูกล่าวหา)..ซึ่งถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัย

วันที่...เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ตามคำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)... ที่.../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวน ข้อเท็จจริง) ได้แจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้.....(ชื่อผู้ถูกล่าวหา)...ผู้ถูกล่าวหาทราบดังนี้

๑. เรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน.....(อธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร) .....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา .....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุ วัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....ลายมือชื่อ..... ประธานกรรมการ(หรือผู้สืบสวน)
(.....)

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ   ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกล่าวหา).....ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน และ ได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับไว้แล้ว เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกล่าวหา
(.....)

หมายเหตุ :

๑. ในกรณีเรียกผู้ถูกกล่าวหาามาเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกล่วงหาหรือถูกร้องเรียน กรณีของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมแจ้งข้อกล่าวหาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ให้ทำ แบบ สส.๒ นี้เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย
๒. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกล่วงหา ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ากระทำการตามที่ถูกล่วงหา มีมูลความวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกอัยการรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
๓. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก หรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....

อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....(เรื่องที่

กล่าวหา) .....ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง)

และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัจจริง ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ชูเชิญให้
สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่าน
ให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้า
คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้เข้าร่วมฟัง
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

๑๗๑

๑๗๑

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ

(.....)

หมายเหตุ :

๑. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
๒. การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวน หรือผู้ช่วยเลขานุการให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก หรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำพยาน

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน).....อายุ.....ปีสัญชาติ.....ศาสนา.....

อาชีพ.....(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่ง และสังกัดด้วย).....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ถูกร้องเรียน หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำการตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง)และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่ากรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่ให้อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....(ลายมือชื่อ)..... พยาน

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า .....(ชื่อพยาน).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า
 .....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)
 (.....)
 .....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....)
 ฯลฯ ฯลฯ
 .....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
 (.....)
 .....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
 (.....)

หมายเหตุ :

๑. ให้ใช้แบบ สส.๔ ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนและบุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน
๒. การสอบปากคำพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน)ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย
๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้ช่วยเลขานุการให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำและผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก หรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

รายงานการสืบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย
เรียน .....(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน).....

ตามคำสั่ง....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)....ที่..../.....ลงวันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง).....(ชื่อผู้ถูก
กล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหาถ้า
กล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....นั้น

ประธานกรรมการสืบสวน(หรือผู้สืบสวน) ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน
(หรือคำสั่งให้สืบสวน) ดังกล่าวเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และคณะกรรมการสืบสวน(หรือผู้
สืบสวน) ได้สืบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว จึง
ขอเสนอ รายงานการสืบสวนดังต่อไปนี้

๑. มูลเหตุเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา บัณฑิตสหที่ หรือรายงานว่า
อย่างไร).....

๒. ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่า.....(สรุปย่อคำชี้แจงข้อเท็จจริง
ของผู้ถูกกล่าวหา) .....

๓. ผลการสืบสวนข้อเท็จจริง

๓.๑ พยานบุคคล..... (ย่อคำให้การพยานทุกปาก)

๓.๒ พยานเอกสาร..... (แจ้งที่มาของเอกสาร)

๓.๓ พยานวัตถุ..... (แจ้งที่มาของพยานวัตถุ)

๔. คณะกรรมการสืบสวน(หรือผู้สืบสวน) แจ้งเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุป
พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ทราบแล้วตามบันทึกแจ้งเรื่อง
ที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๕. ผู้ถูกกล่าวหารับทราบเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหาแล้ว ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ถ้อยคำแก้เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่า.....(ย่อคำชี้แจง
หรือถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา) .....

๖. คณะกรรมการสืบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติ (หรือผู้สืบสวนพิจารณา)แล้วเห็น
ว่า.....(สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบ

พยานหลักฐานว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้
กระทำการอันมีมูลความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด
ควรได้รับโทษสถานใด หากมีมูลความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงก็ให้มีความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่าง
ร้ายแรงต่อไป หากการสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทำผิดอาญา หรือมีกรณีต้องรับผิดทางแพ่งรวมอยู่ด้วย
ให้เสนอความเห็นมาพร้อมด้วย).....

คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) จึงขอเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป
รวมเอกสาร.....แผ่น

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ

(.....)

หมายเหตุ :

๑. การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนเพื่อลงมติตามข้อ ๓๐ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้ หากกรรมการสืบสวนคนใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวน
๒. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก หรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง